

Intenzivirati sodelovanje pri varstvu pred naravnimi nesrečami

Kot so sklenili štirje okoljski ministri z nemškega jezikovnega področja na letošnjem srečanju v Potsdamu v Nemčiji, bodo Avstrija, Lihtenštajn, Nemčija in Švica še okrepili sodelovanje na področju varstva pred naravnimi nesrečami na območju Alp..... [Več na strani 2](#)

Nova romarska pot med avstrijsko Koroško in Slovenijo

Čaščenje svete Heme, ki je povezano z romanji, ima na avstrijskem Koroškem in Štajerskem in v Sloveniji že dolgo tradicijo. Koroška katoliška cerkev želi zato s projektom „Hemina pot“ ponovno oživiti staro romarsko pot, ki bo vodila od ljubeljskega prelaza med Avstrijo in Slovenijo do avstrijske Krke (Gurk).. [Več na strani 3](#)

Da bodo Alpe pripravljene na prihodnost - začetek izvajanja projekta Prihodnost v Alpah

V okviru Alpskega tedna 2004, ki poteka v Kranjski Gori v Sloveniji, bo Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) predstavila svoj novi projekt „Prihodnost v Alpah“. Cilj tega široko zasnovanega projekta je spodbujanje trajnostnega razvoja na območju Alp.

Z novim projektom želi CIPRA pospešiti proces uresničevanja sonaravnega razvoja v Alpah, kot ga določa Alpska konvencija. Stroški projekta „Prihodnost v Alpah“, ki se bo tri leta in pol izvajal na območju celotnega alpskega loka, od Nice v Franciji do Maribora v Sloveniji, so ocenjeni na približno 2,4 mio. evrov.

Projekt „Prihodnost v Alpah“ želi ponuditi pomoč vsem tistim posameznikom, podjetjem in javnim ustanovam, ki s svojo vsakodnevno dejavnostjo oblikujejo prihodnost alpskega sveta. Da bi si te skupine lahko izmenjevale znanje, izkušnje in informacije, se morajo najprej med seboj povezati. Prav tako jim je treba zagotoviti dostop do znanja, da ga bodo lahko prenesle v praktično delovanje, in jih podpreti pri izvajanju domiselnih projektov.

Projekt predvideva zbiranje in vrednotenje aktualnih znanstvenih spoznanj in izkušenj iz prakse. Te bodo urejene v obliki, ki bo uporabna za vse zainteresirane. Da bi se pridobljeno znanje lahko širilo, si bodo, denimo, kmetje na učnih delavnicah izmenjevali izkušnje o tem, kako si lahko tudi v prihodnje na območju Alp s svojim poklicem zagotovijo primeren dohodek. Poglavitne informacije bodo objavljene v 3. poročilu o Alpah. Znanje bodo lahko uporabila tudi turistična podjetja, ki gospodarijo po načelih trajnostnega razvoja, in sicer tako, da bodo udeležena v t.i. „alpskem podjetju“, ki bo prav tako ustanovljeno v okviru projekta.

Izziv, pred katerim je projekt „Prihodnost v Alpah“, je vzpostavitev platform, v okviru katerih bodo lahko izvajalci še poglobili medsebojno sodelovanje prek državnih in jezikovnih meja v Alpah in zunaj njih. Projekt želi torej pospešiti interaktivno izmenjavo v štirih jezikih med prakso, znanostjo, upravo, nevladnimi organizacijami in politiko.

Švicarski raziskovalni inštitut WSL bo projekt spremljal z znanstvenega vidika, financiranje bo zagotovil Sklad za varstvo narave MAVIA iz Montricherja v Švici.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.cipra.org/d/aktivitaeten/zukunft_alpen/zukunft_alpen.htm (de)

Vsebina

Da bodo Alpe pripravljene na prihodnost - začetek izvajanja projekta

Prihodnost v Alpah [1](#)

Intenzivirati sodelovanje pri varstvu pred naravnimi nesrečami [2](#)

Dolina reke Emme – vizija doline, ki je ne bo ogrevala nafta [2](#)

Švica: 139 kandidatov za območja Smaragd [2](#)

Ali bo Francija protokole Alpske konvencije ratificirala v kratkem? [2](#)

Nova romarska pot med avstrijsko Koroško in Slovenijo [3](#)

V Alpah uvajajo teptalnike snega na vodikov pogon . [3](#)

Informacijska tehnologija in gorska območja [3](#)

Največje - še neokrnjeno - mokrišče v Srednji Evropi rešeno [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Saj ni res, pa je... [4](#)

Intenzivirati sodelovanje pri varstvu pred naravnimi nesrečami

Kot so sklenili štirje okoljski ministri z nemškega jezikovnega področja na letošnjem srečanju v Potsdamu v Nemčiji, bodo Avstrija, Lihtenštajn, Nemčija in Švica še okrepili sodelovanje na področju varstva pred naravnimi nesrečami na območju Alp. Ministri so se strinjali, da so naravne katastrofe v Alpah vedno pogostejše in to kljub vsem prizadevanjem za varstvo podnebja. Zaradi preprečevanja in odvrčanja naravnih nesreč želijo štiri države vzpostaviti čezmejno omrežje, ki bo zajemalo nosilce odločitev v upravnih organih, strokovne ekspertne skupine in znanstvenike.

Zaradi dejstva, da se v osmih od devetih ledeniških regij v Evropi površina ledenikov zmanjšuje, so se ministri izrekli tudi za okrepitev prizadevanj pri varstvu podnebja. K ratifikaciji Kjotskega protokola so pozvali Rusijo, da se bo le-ta lahko začel čim prej izvajati. Soglasno so poudarili velik pomen razvoja obnovljivih virov energije. Kot dodatni ukrep varstva podnebja so se okoljski ministri poleg tega zavzeli za ohranitev nacionalnih taks v letalskem prometu, katerih višina je odvisna od stopnje emisij.

Vir: <http://www.uvek.admin.ch/dokumentation/medienmitteilungen/artikel/20040916/02013/?lang=de> (de)

Dolina reke Emme – vizija doline, ki je ne bo ogrevala nafta

Namesto nafte, plina in električne energije naj bi v švicarski dolini Emme postala les in sonce vira za ogrevanje v prihodnje. Ta regija, bogata z gozdom, letno porabi okoli 30 milijonov CHF za nafto, plin in elektriko, medtem ko več kot polovica letnega prirastka v gozdvih propada. Nastale razmere naj bi sedaj spremenil projekt „Oil of Emmental“.

Cilj projekta je namreč zmanjšati investicije v druge vire energije in več investirati v ogrevanje na les, solarne ogrevalne sisteme in druge ukrepe za varčevanje z energijo. Sredstva bodo tako regiji prinašala veliko neposrednih koristi, ustvariti bo mogoče tudi nova delovna mesta na področju hišne tehnike in gozdarstva. Projekt, ki se izvaja na lokalni ravni, podpirata Kanton Bern in podjetje EnergieSchweiz.

Opravljeni izračuni so že pokazali, da bi bilo ogrevanje celotne doline samo z domačim lesom ali s sončno energijo uresničljivo, ne da bi bilo treba pri tem prekomerno izkoriščati domače gozdove. Uporabili bi namreč samo letni prirastek lesa.

Vir in informacije: <http://www.oil-of-emmental.ch> (de)

Dolina reke Emme – vizija doline, ki je ne bo ogrevala nafta

© <http://www.oil-of-emmental.ch>

Švica: 139 kandidatov za območja Smaragd

WWF Švica je v sodelovanju s švicarskim Društvom za varstvo ptic opredelil 139 območij, ki naj bi postala območja švicarske ekološke mreže Smaragd. S Smaragdom, ki je pendant programu Evropske unije NATURA 2000, bo ustvarjeno omrežje zavarovanih območij evropskega pomena, da bi tako ohranili ogrožene živali, rastline in habitate.

V novi brošuri „Smaragd – švicarska mreža za ogrožene živali, rastline in življenjske prostore v Evropi“, objavljeni v nemščini, WWF opisuje cilje te mreže ter nekatere od prizadetih vrst in habitatov. Švica je zato za vrste, kot sta alpski kozliček ali alpska možina, še posebej odgovorna. Tudi za habitatne tipe, npr. macesnove in cemprinove gozdove, suha travišča in skalnate stepe, je treba uvesti načrtno zaščito. Potencialna Smaragdova območja, kot jih je opredelil WWF, obsegajo okoli 16 odstotkov površine švicarskega državnega ozemlja. K ukrepanju je organizacija pozvala tudi državo in kantone.

Ekološko omrežje Smaragd bi moralo zaživeti že pred časom, saj njegova vzpostavitev temelji na 25 let stari Bernski konvenciji o varstvu naravne dediščine v Evropi. Vendar pa do danes švicarska država sekretariatu Bernske konvencije v Straasbourgu še ni predložila kandidature niti enega samega območja.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.wwf.ch/smaragd> (de/fr/it)

Ali bo Francija protokole Alpske konvencije ratificirala v kratkem?

Francija sodi k državam, ki še niso ratificirale vseh protokolov za izvajanje Alpske konvencije, a to naj bi se kmalu spremenilo, če bo sprejet predlog komisije, ki ji predseduje župan mesta Grenoble Michel Destot. Komisija je namreč francoskemu parlamentu predlagala ratifikacijo vseh sedmih protokolov, v poročilu na to temo pa orisala pomen Alpske konvencije za Francijo, še zlasti pripadajočih protokolov. Vse protokole so doslej ratificirali samo Avstrija, Lihtenštajn, Nemčija in Slovenija.

Vir: http://www.assemblee-nat.fr/12/rapports/r1634.asp#P307_31133 (fr)

Nova romarska pot med avstrijsko Koroško in Slovenijo

Čaščenje svete Heme, ki je povezano z romanji, ima na avstrijskem Koroškem in Štajerskem in v Sloveniji že dolgo tradicijo. Koroška katoliška cerkev želi zato s projektom „Hemina pot“ ponovno oživiti staro romarsko pot, ki bo vodila od ljubelskega prelaza med Avstrijo in Slovenijo do avstrijske Krke (Gurk). V okviru projekta naj bi odprli tudi nova delovna mesta. Ta neprofitni projekt zaposlovanja, katerega stroški znašajo 53,7 mio. evrov, financirajo avstrijska država, zvezna dežela Koroška in EU. Pri projektu sodelujejo s partnerji iz Slovenije koroška deželna vlada, občine in župnije ter partnerji v okviru regionalnega sodelovanja. Hemina romarska pot - povezovalo jo bo 24 postaj na avstrijskem Koroškem, v Sloveniji in na Štajerskem - naj bi postala čezmejna „atrakcija“. Finančno podporo projektu zagotavlja EU v okviru programa INTERREG.

Vir: <http://www.ktn.gv.at/index.html> (de)

V Alpah uvajajo teptalnike snega na vodikov pogon

Švicarsko društvo Swiss Alps 3000 je pripravilo akcijo, s katero želi na območju Alp spodbuditi zanimanje za mobilnost, ki ne povzroča izpušne pline. Ob tej priložnosti so v društvu tudi predstavili prototip teptalnika snega na vodikov pogon. Prvo tako vozilo je bilo sicer preizkušeno pozimi v letih 2003/04.

V ospredju akcije so klasični teptalniki snega, ki so opremljeni z dizelskimi motorji in v gorskem svetu proizvajajo izredne količine škodljivih snovi: več kot 1000 teptalnikov snega v švicarskih Alpah na smučarsko sezono „pokuri“ okoli 10 milijonov litrov dizelskega goriva, zaradi česar nastane več kot 25.000 ton CO₂ in pribl. 25.000 kg zelo strupenih delcev PM10.

Društvo je bilo ustanovljeno februarja 2003, v takratnem mednarodnem letu celinskih voda. Swiss Alps želi skupaj s turističnim sektorjem in občinami regije Berner Oberland s teptalnikom snega na vodikov pogon spodbuditi mobilnost, ki v alpskem prostoru v prihodnje ne bo proizvajala izpušnih plinov. Vodik naj bi proizvajali iz obnovljivih virov energije, kot so vodna energija, veter ali sonce.

Vir: <http://www.swissalps3000.ch> (de)

Demonstracija teptalnika snega na vodikov pogon

© <http://www.swissalps3000.ch>

Informacijska tehnologija in gorska območja

Regionalna razvojna agencija Gorenjske sodeluje pri mednarodnem projektu MODI (Montagne Digitale), ki bo potekal od aprila 2004 do septembra 2006 in s katerim želijo prebivalcem treh izbranih gorskih in oddaljenih naselij v gorenjskih občinah omogočiti dostop in uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije. Odgovorni pri projektu vsak mesec tudi obiščejo prebivalce in z njimi razpravljajo o možnostih za spodbujanje razvoja in o načinih za izboljšanje življenjskih razmer v domačem kraju. Stroški projekta Montagne Digitale so ocenjeni na 1.022.450 evrov, sofinancira pa ga program EU Interreg IIIC, v katerega je vključenih sedem partnerjev iz Italije, Španije, Poljske in Slovenije. Na Južnem Tirolskem pa so predstavili akcijski načrt „eSüdtirol“, katerega namen je spodbuditi razvoj informacijske tehnologije. Načrt si je mogoče ogledati tudi na južnotirolskih spletnih straneh, ki so namenjene državljanom (<http://www.provinz.bz.it/esuedtirol>). Poleg tega načrt predvideva razvoj e-uprave, ki državljanom omogoča opravljanje določenih storitev na elektronski način, ter izvedbo ukrepov t.i. digitalnega opismenjevanja, s pomočjo katerih nameravajo za uporabo elektronskih medijev usposobiti vse državljane. Drugi ključni poudarki iz načrta so še povezava obrobni območij z elektronskimi mediji, kar bi omililo neugoden položaj oddaljenih krajev in vzpostavilo razvoj „e-demokracije“, ki državljanom omogoča sodelovanje pri političnih in družbenih procesih odločanja prek elektronskih medijev. Do leta 2009 naj bi na Južnem Tirolskem do novih informacijskih tehnologij imelo dostop kar 80-90 % prebivalcev.

Vir: Delo, 26. 8. 2004, pokrajina Bolzano/Bozen 9. 9. 2004; http://www.provinz.bz.it/lpa/news/news_d.asp (de/it)

Največje - še neokrnjeno - mokrišče v Srednji Evropi rešeno

Vprašanje ohranitve Murnauskega močvirja v Nemčiji, sicer največjega mokrišča v Srednji Evropi, je rešeno. Potem ko se je izteklo financiranje s strani zvezne nemške države, je sredstva za izvedbo nujno potrebnih sanacijskih ukrepov v naslednjem triletnem obdobju v višini 750.000 evrov zagotovila bavarska država.

Na 4.200 hektarjev velikem kompleksu mokrišča si je zatočišče poiskalo 164 ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, na tem biotopu, vrstno najpestrejšem na območju južne Nemčije, so se naselile tudi številne ptice gnezdilke. V minulih desetletjih so mokrišče ogrožali jarki za odvodnjanje in v osrednjem delu gramoznica, kjer so kopali gramoz, površine so se zaraščale z grmovjem. V sodelovanju s kmeti in gozdarji, ki na večjem delu mokrišča kmetujejo ekstenzivno, pa so se ekološko vredni habitati (poplavni gozdovi, senožetni travniki) vendarle uspeli ohraniti. Na podlagi prostovoljno sklenjenih pogodb med lastniki zemljišč in bavarsko državo je sedaj zagotovljeno, da se bo okoli 1.900 hektarjev zemljišč obdelovalo sonaravno.

Vir: <http://www.stmugv.bayern.de/de/aktuell/presse/2004/420.htm> (de), Süddeutsche Zeitung: 10. 9. 2004

O tem in onem

Odkritje dveh novih živalskih vrst v alpskih rekah

Prava senzacija za zoologe: na območju Narodnega parka Stelvio/Stilfser Joch v Italiji so raziskovalci tridentinskega naravoslovnega muzeja (Museo Tridentino di Scienze Naturali) odkrili dve živalski vrsti, ki doslej nista bili poznani. V neki gorski reki na več kot 2000 m nadmorske višine so odkrili majhnega črva, v od podzemnih vodah pa vrsto raka. Na podlagi raziskav voda v visokogorju sedaj pričakujejo rezultate o kakovosti vode, na katero vpliva taljenje ledenikov zaradi podnebnih sprememb. V Evropi se le še redkokdaj zgodi, da bi odkrili nove živalske vrste, medtem ko se v tropskem svetu seznam vrst skorajda vsak dan podaljša.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.ambientetrentino.it/documenti/documento.php?id=62> (it)

Podelitev nagrade spominskega sklada kralja Alberta I

Spominski sklad kralja Alberta I je 11. septembra 2004 v Pontresini v Švici že šestič zapored podelil nagrade za vidne dosežke na področju gora v svetovnem okviru. Med drugimi so letos nagrade prejeli Peter Rieder, profesor Visoke tehniške šole (ETH) v Zürichu v Švici, Michel Guérin, založnik iz Chamonixa v Franciji, ter Švicarski alpski muzej.

Vir in informacije: <http://www.king-albert.ch> (en)

Švica: nagrada Prix Pegasus za projekte in ideje na področju energetske učinkovite mobilnosti

Vsako leto podeli EnergieSchweiz nagrado Prix Pegasus enemu od inovativnih švicarskih projektov s področja trajnostne mobilnosti. Prejemnik letošnje nagrade, ki je znašala 100.000 CHF, je projekt „Swiss Farm Power“, katerega tema je proizvodnja bioplina iz gnojevke, ki je namenjen za pogon vozil, ki za gorivo uporabljajo zemeljski plin. Naslednji razpis nagrade Prix Pegasus bo objavljen jeseni.

Vir in informacije: <http://www.prixpegasus.ch> (de/fr/it)

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Mednarodna konferenca: **Gore sporočajo – analiza trženja gorskih območij in predlogi za trajnostni razvoj.** Trento (Italija), 2. 10. 2004. Simultano prevajanje zagotovljeno (nemščina, francoščina, italijanščina). Organizira Univerza v Trentu.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.trentocittaalpina2004.com> (it/fr/de)

184. letni kongres Švicarske akademije za naravoslovne vede, Obwalden in Nidwalden: **Limits04.** Sarnen (Švica), 7.-8. 10. 2004. Na programu bodo 4 tematski sklopi: Raziskovanje in praksa v dialogu: premagovanje meja; Nanotehnologija kot raziskovalna fronta; Kje so meje pri ravnanju z naravnimi nesrečami; Kaj lahko poselitvenemu razvoju prinesejo integrativni računalniški modeli.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://limits04.scnatweb.ch> (de/fr/en)

Mednarodni kolokvij: **NATURA 2000 in Smaragd – uveljavljanje programov v Alpah in Karpatih.** Neukirchen (Avstrija), 7.-9. 10. 2004. Organizira Mreža zavarovanih območij v Alpah, Narodni park Visoke Ture. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alparc.org/bulletin/slo-bulletin16.06.2004.pdf>, (str. 9) (sl)

Mednarodni simpozij alpS: **Upravljanje naravnih nesreč 2004.** Galtür (Avstrija), 13.-15. 10. 2004. Tri delavnice: Določanje starosti plazenja zemeljskih gmot večjih razsežnosti, Odnos družbe do naravnih nesreč, Zavarovalno varstvo kot instrument upravljanja naravnih nesreč. Organizira Center za upravljanje naravnih nesreč alpS. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alps-gmbh.com/symposium> (de)

Mednarodna konferenca: **Strategije lova v primerjavi – pozabljene oblike lova na pohodu.** St. Jakob (Avstrija), 14.-15. 10. 2004. Organizira: Akademija Narodnega parka Visoke Ture. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.hohetauern.at/phpdocs/akademie/db.php3> (de)

Mednarodni kolokvij: **Kakšen prostor bomo v Alpah v prihodnje namenili velikim ujedam?** Termignon (Francija), 14.-17. 10. 2004. Organizira Narodni park Vanoise. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alparc.org/bulletin/slo-bulletin16.06.2004.pdf>, (str. 9) (sl)

Mednarodna antropološka konferenca: **Plodnost, moški, ženske in družine med Alpami in Sredozemljem** (Fertilità, uomini, donne, famiglia tra le Alpi e il Mediterraneo). Arnasco, Zuccarello (Italija), 15.-16.10.2004. Organizira Laboratorio di Antropologia Storica e Sociale delle Alpi Marittime.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://utenti.lycos.it/LASA/Conv2004.html> (it)

Saj ni res, pa je ...

... V avstrijskih Alpah je nastala nova vas: ob igrišču za golf v dolini Urslautal na Salzburškem so v slogu švicarskih brunaric (chalet) postavili enajst stanovanjskih objektov, v katerih je na prodaj ali pa najem na voljo 115 luksuznih apartmajev. Lastnik smučarskega in turističnega središča „Pri medvedu“, ki razpolaga tudi z igriščem za golf, je mednarodna nepremičninska družba La Perla Living. Avstrija je tako ob Španiji, Franciji in Antigvi četrt država, kjer nepremičninska družba gradi stanovanja. La Perla Living se namreč veličastne avstrijske gore zdijo idealno ozadje za izvajanje njene dejavnosti...

Vir: 14. 9. 2004,
<http://www.prnewswire.co.uk/cgi/news/release?id=129886> (de)